

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2021-04- Nr.
Vilnius

Posėdis įvyko 2021 m. kovo 31 d. 8.30–10.00 val. nuotoliniu būdu (pasitelkiant informacines ir ryšių technologijas).

Posėdžio pirmininkė – Agnė Bilotaitė, vidaus reikalų ministrė, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos (toliau – VESK) pirmininkė.

Posėdžio sekretorė – Loreta Naraškevičienė, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD) Civilinės saugos valdybos Gyventojų apsaugos organizavimo skyriaus vyriausioji specialistė.

POSĖDŽIO DALYVIAI:

VESK nariai:

Giedrė Balčytytė, Vyriausybės kanclerė (komisijos pirmininkės pavaduotoja), Arvydas Anušauskas, krašto apsaugos ministras, Evelina Dobrovolska, teisingumo ministrė, Arūnas Dulkys, sveikatos apsaugos ministras, Simonas Gentvilas, aplinkos ministras, Saulius Greičius, PAGD direktorius, Darius Jauniškis, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktorius, Simonas Kairys, kultūros ministras, Dainius Kreivys, energetikos ministras, Rustamas Liubajevs, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT) vadas, Kęstutis Navickas, žemės ūkio ministras, Monika Navickienė, socialinės apsaugos ir darbo ministrė, Renatas Požėla, Lietuvos policijos generalinis komisaras, Gintarė Skaistė, finansų ministrė, Marius Skuodis, susisiekimo ministras.

Kiti asmenys:

Rasa Jakilaitienė, Ministro Pirmininko patarėja ryšių su visuomene klausimais, Aistė Kairienė, Ministro Pirmininko patarėja švietimo, mokslo, inovacijų ir nevyriausybinių organizacijų klausimais, Dainius Kaunas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos (toliau – LRVK) Grėsmių valdymo ir krizių prevencijos grupės vadovas, Aistis Šimaitis, LRVK Projektų valdymo grupės projektų vadovas, Vincas Jurgutis, ekonomikos ir inovacijų viceministras, Karolis Žemaitis, ekonomikos ir inovacijų ministrės patarėjas, Tomas Urban, LR Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Verslo aplinkos departamento direktorius, Vitalij Dmitrijev, vidaus reikalų viceministras, Darius Domarkas, LR Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) Viešojo saugumo politikos grupės vadovas, Lina Laurinaitytė – Grigienė, vidaus reikalų ministrės patarėja, Božena Zaborovska – Zdanovič, VRM Strateginės komunikacijos skyriaus patarėja, Eglė Kaminskaitė, VRM Strateginės komunikacijos skyriaus patarėja, Mindaugas Kanapickas, PAGD direktoriaus pavaduotojas, Artūras Radvilas, Lietuvos kariuomenės Gynybos štabo viršininko pavaduotojas operacijoms, Monika Mertinaitė, LR Krašto apsaugos ministerijos Gynybos politikos grupės vyresnioji patarėja, Sigitas Šliažas, kultūros ministro patarėjas, Živilė Simonaitytė, sveikatos apsaugos viceministrė, Aistė Šukšta, sveikatos apsaugos ministro patarėja, Loreta Ašoklienė, LR Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – SAM) Visuomenės sveikatos departamento Sveikatos stiprinimo skyriaus vedėja, Donatas Keršis, SAM Teisės skyriaus patarėjas, Aušra Juodaitienė, LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Administravimo departamento direktorė, Aidis Aldakauskas, LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento direktorius, Vaidas Petrokas, Lietuvos nacionalinio muziejaus Investicinių projektų ir turto valdymo skyriaus vedėjas.

POSĖDŽIO DARBOTVARKĖ:

1. COVID–19 epidemiologinės situacijos apžvalga ir Ekspertų tarybos pasiūlymų aptarimas.
Pranešėjai – SAM atstovas, LRVK atstovas.
2. Policijos pasirengimas užtikrinti sugriežtintų judėjimo tarp savivaldybių sąlygų kontrolę.
Pranešėjas – Renatas Požėla, Lietuvos policijos generalinis komisaras.
3. Karantino režimo užtikrinimo priemonių (kelių, oro/jūrų uostų, atlaisvintų veiklų kontrolės ir kt.) apžvalga.
Pranešėjai – SAM atstovas, Rustamas Liubajevs, VSAT vadovas.
4. COVID–19 ir vakcinacijos komunikacijos strategijos pristatymas.
Pranešėjas – SAM atstovas.
5. Valstybės lygio ekstremaliosios situacijos dėl Vilniaus piliavietės (Gedimino kalno) apžvalga.
Pranešėjas – Kultūros ministerijos atstovas.
6. Dėl cheminės medžiagos importavimo.
Pranešėjas – Aplinkos ministerijos atstovas.

POSĖDŽIO EIGA:

Agnė Bilotaitė, vidaus reikalų ministrė, VESK pirmininkė, pasveikino posėdžio dalyvius, pristatė darbotvarkę, priminė, kad Aplinkos ministerijos siūlymu, darbotvarkė papildyta klausimu dėl cheminės medžiagos importavimo.

Prieštaravimų dėl darbotvarkės nebuvo, posėdis pradėtas.

1. SVARSTYTA: COVID–19 epidemiologinės situacijos apžvalga ir Ekspertų tarybos pasiūlymų aptarimas.

Loreta Ašoklienė, vyriausioji epidemiologė, pristatė COVID–19 ligos (koronaviruso infekcijos) epidemiologinę situaciją pasaulyje, tame tarpe – Europos Sąjungos (toliau – ES) šalyse ir Lietuvoje.

L. Ašoklienė trumpai supažindino su mutavusių variantų išplitimu ir informavo apie ES reikalavimą, kad 10 proc. tyrimų būtų nukreipiami sekoskaitai arba bent jau 500 sekoskaitos tyrimų būtų atliekama per savaitę. Minėtą reikalavimą šiuo metu atitinka 9 ES šalys. Lietuvoje sekoskaitos apimtys didėja, atlikta daugiau kaip 2 tūkst. tokių tyrimų, iš kurių 519 nustatyta britiškoji mutacija. Daugiausiai jos atvejų nustatoma Vilniaus regione, taip pat – Marijampolėje. Taip mūsų šalyje yra nustatyta Pietų Afrikos Respublikos mutacija.

Kalbant apie situaciją Lietuvoje bendrai, paskutinės dvi savaitės rodo susirgimų skaičiaus didėjimą, šiuo metu sergamumo rodiklis perkopęs 300 atvejų 100 tūkst. gyventojų, ir vidutiniškai per dieną registruojama daugiau kaip 700 atvejų (prieš dvi savaites buvo apie 400). Padidėjo atliekamų tyrimų apimtys, jų atliekama beveik virš 9 tūkst. per dieną. Taip pat didėja teigiamų tyrimų dalis, šiuo metu ji yra apie 7,5 proc. (prieš kelias savaites buvo 6 proc.). Daugėja ir simptominių atvejų.

Situacija stacionaruose pagal bendrai hospitalizuojamus asmenis stabili, tačiau situacija pagal atskiras savivaldybes arba atskirus regionus yra labai netolygi. Daugelyje regionų situacija buvo stabili ar net mažėjanti, tačiau Vilniaus regione hospitalizuojamų žmonių skaičius didėja ir auga. Reanimacijose užimtos 70–80 lovos.

Mirtingumo rodiklis nuo COVID–19 kol kas išlieka stabilus, per dieną registruojama iki 10 atvejų. Lietuva pagal šį rodiklį ES yra 14 vietoje.

Sekant vakcinacijos procesą mūsų šalyje, konstatuota, kad šiuo metu panaudota daugiau kaip 480 tūkst. vakcinų dozių, iš kurių 330 tūkst. asmenų paskiepyta pirmąja doze, 150 tūkst. – antrąja. Daugiausiai paskiepyta Pfizer BioNTech vakcina. Artėjama prie 12 proc. asmenų bendroje populiacijoje, kurie paskiepyti pirmąja vakcinų doze, ir daugiau kaip 5 proc. – antrąja. Konstatuojama, kad jau yra apie 20 proc. gyventojų, kurie turi apsaugą nuo COVID–19. Lietuva pagal skiepijimo apimtį ES yra 13 vietoje. Geriausiai sekasi skiepyti Maltai ir Vengrijai, blogiausiai – Latvijai ir Bulgarijai.

Apžvelgiant situaciją atskirai savivaldybėse, esamuoju laiku fiksuota 12 „juodų“ savivaldybių ir 15 „geltonų“ savivaldybių. Dar kartą pabrėžta, kad situacija savivaldybėse labai nevienoda ir netolygi. Prastesnė situacija Vilniaus, Marijampolės ir Panevėžio regionuose. Daugiau nei pusėje – 38 savivaldybių didėja tiek sergamumas, tiek teigiamų testų skaičius.

L. Ašoklienė taip pat informavo, kad Lietuvos statistikos departamentas kartu su Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru (toliau – NVSC) viešai skelbia visą informaciją apie protrūkius. Lietuvos statistikos departamento internetiniame tinklapyje galima susipažinti su protrūkiu pobūdžiu, atvejais, ir kt.

Aistis Šimaitis, LRVK Projektų valdymo grupės projektų vadovas, papildė SAM atstovės pranešimą. Akcentuota, kad, jei situacija negerės, dabartinis 14 dienų sergamumo rodiklis (300 atvejų 100 tūkst. gyventojų) augs, ir gali pakilti iki 500 atvejų. Pandemijos pagreitis teigiamas jau nuo kovo 12 d., šiuo metu jis yra 23 proc. t.y. per savaitę padidėja ketvirtadaliu. A. Šimaitis dar sykį akcentavo, kad Rytų Lietuva yra tamsiai raudonojoje arba juodoje zonoje. Vakarų Lietuvos regionas laikosi stabiliai, Klaipėdos m. pandemijos pagreitis netgi krenta. Todėl tinkamai elgiantis galima išlaikyti esamą teigiamą situaciją „geltonosiose“ savivaldybėse ir pandemiją suvaldyti. Papildant sergamumo ir mirčių atvejų dinamiką, pažymėta, kad susirgimų atvejų skaičius auga, o mirčių mažėja, išskyrus Vilnių. Stebint bendrą tendenciją, galima konstatuoti, kad esant susirgimų skaičiaus augimui, po dviejų savaičių kyla ir mirčių atvejų skaičius. A. Šimaitis detalizavo informaciją apie situaciją ligoninėse, pakartota, kad bendra situacija dėl ligoninių užimtumo stabili, tačiau Vilniaus regione situacija blogėja, pablogėjo situacija ir Kauno regione, į kurį įeina Kaunas ir Marijampolė.

Pristatymo pabaigoje A. Šimaitis informavo, kad per balandžio mėnesį bus gauta papildomai virš 500 tūkst. vakcinos dozių ir su šiuo metu turimomis 640 tūkst. vakcinų viso bus virš 1 milijono vakcinos dozių, kurių užteks paskiepyti visus 65 plius grupėje esančius asmenis.

Giedrė Balčytytė, Vyriausybės kanclerė (komisijos pirmininkės pavaduotoja), trumpai pristatė pirmadienį vykusiame patariamajame Ekspertų tarybos posėdyje išsakytus siūlymus ir rekomendacijas.

VESK nariai išsamiau diskutavo dėl testavimo bei vakcinacijos pajėgumų, taip pat mobilumo klausimų; plačiau pristatyta, kokių principu sudaromas protrūkių žemėlapis.

2. SVARSTYTA: Policijos pasirengimas užtikrinti sugriežtintų judėjimo tarp savivaldybių sąlygų kontrolę.

Renatas Požėla, Lietuvos policijos generalinis komisaras, informavo, kad šventiniam savaitgaliui pasitelktos maksimalios pajėgos (be policijos pareigūnų dirbs ir talkins Karo policijos, Šaulių sąjungos, PAGD, Viešojo saugumo tarnybos prie VRM ir VSAT pajėgos).

Prioritetas teikiamas bus efektyvios judėjimo kontrolės tarp savivaldybių užtikrinimui. Atsižvelgiant į praeitą savaitgalį išmoktas pamokas bus dedamos pastangos transporto spūsčių susidarymo prevencijai ties išvažiavimais iš didžiųjų miestų. Numatoma vykdyti ir judėjimo traukiniais kontrolę (pasirinktinai bus tikrinami peronuose įlipantys (išvykstantys) keleiviai).

Taip pat išskirtinis dėmesys bus teikiamas privačių ir viešųjų erdvių stebėsenai bei saviizoliacijos laikymosi kontrolei (per dieną patikrinama iki 1 tūkst. asmenų).

R. Požėla informavo, kad papildomai yra paskirti pareigūnai, kurie kontroliuos, suteiks pagalbą įvairiose reikiamose situacijose bei talkins pareigūnams priimant sprendimus.

Taipogi pažymėta, kad aktyviai veikia policijos „karštoji linija“, į kurią paskambinę gyventojai gauna atsakymus jiems rūpimais klausimais.

A. Bilotaitė pritarė problemos dėl asmenų judėjimo traukiniais kontrolės nebuvimo aktualumui ir pasiteiravo, ar nereikalingas atitinkamas operacijų vadovo sprendimas dėl kontrolės vykdymo.

R. Požėla pažymėjo, kad toks sprendimas ženkliai pagelbėtų minėtos funkcijos įgyvendinimą.

NUTARTA: Pasiūlyti SAM bendradarbiaujant su SM operacijų vadovo sprendimu sureguliuoti tarpmiestinio susisiekiimo traukiniais ir autobusais kontrolės procesą.

Sprendimui pritarta bendru sutarimu.

3. SVARSTYTA: Karantino režimo užtikrinimo priemonių (kelių, oro/jūrų uostų, atlaisvintų veiklų kontrolės ir kt.) apžvalga.

L. Ašoklienė apžvelgė karantino režimo užtikrinimo priemones.

Informavo, kad, vykdant medicininę – karantininę kontrolę oro / jūrų uostuose, prižiūrima, kaip atvykstantieji į Lietuvą laikosi šių reikalavimų: yra užsiregistravę NVSC, (turi QR kodą), yra atlikę COVID testą (vykstant vežėjų transportu – atliktą 72 val. laikotarpiu iki atvykimo; vykstant nuosavu transportu – 72 val. iki atvykimo arba atvykus į Lietuvą); izoliuojasi 10 dienų (galima susitrupinti, 7 d. atlikus PGR testą). Š. m. kovo 20-26 d. oro uostais atvyko 7,5 tūkst. keleivių, kurių tik 1,8 proc. atvyko

be QR kodų ar be COVID testo. Tomis pačiomis dienomis jūrų uostais atvyko kiek virš 2 tūkst. keleivių, iš jų – 1 proc. be minėtų kodų ir testų. Viso per praėjusią savaitę dėl teisės aktų nesilaikymo pradėta 17 teisenų. L. Ašoklienė priminė, kad saviizoliacijos kontrolę vykdo tiek policijos pareigūnai, tiek savivaldybės, kurios papildomai patikrina dar apie 2 tūkst. asmenų, esančių saviizoliacijoje.

Pristatant NVSC vykdomą ūkio subjektų kontrolę dėl karantino reikalavimų laikymosi, supažindinta su aktualiais protrūkiais pagal veiklos sritis. Tai – ugdymo įstaigos (53 protrūkiai), gamybos sritis (46 protrūkiai), asmens sveikatos priežiūros įstaigos (37 protrūkiai), prekybos sritis (29 protrūkiai), soc. globos įstaigos (5 protrūkiai). Pažymėta, kad protrūkių kontrolei ir sąlytį turėjusių asmenų izoliacijai bei testavimui skiriamas didesnis dėmesys. Pakeisti teisės aktai, kuriuose numatyta, kad protrūkiuose nustatyti sąlytį turėjusieji asmenys privalomai turi išsitiirti, jiems atliekamas antigeno testas. Taip pat numatyta galimybė savivaldybės pagalba organizuoti mobiliųjų brigadų atvykimą į protrūkio vietą ir ten atlikti testavimą. L. Ašoklienė informavo, kad vykdant ūkio subjektų kontrolę, NVSC per mėnesį patikrina apie 1,5 tūkst. patikrinimų, kurių metu nenustatoma daug pažeidimų (vasario mėn. 34, kovo mėn. 37). Daugiausiai pažeidimų susiję su paslaugų sektoriumi, kuriuose atliekama ir daugiausiai patikrinimų. Pagrindiniai paslaugų sektoriaus pažeidimai: grožio specialistai nedėvi respiratorių; neužtikrintas plotas; nepateikta informacija; vykdoma draudžiama veikla; apgyvendinti ne vieno ūkio ar šeimos asmenys; nedėvimos nosį ir burną dengiančios apsaugos priemonės bendro naudojimo patalpose; nebuvo dezinfekcinių priemonių. Prekybos vietose pažeidimų nėra daug, tai: vykdoma neleidžiama veikla, nedėvimos medicininės kaukės, nebuvo dezinfekcinių priemonių.

L. Ašoklienė informavo, kad prekybos vietose ir maitinimo įstaigose kontrolę vykdo ir Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, kuri patikrinimų metu nustato taip pat tik pavienius pažeidimus.

Rustamas Liubajevas, VSAT vadas, VESK posėdžio dalyvius supažindino su situacija prie valstybės sienų, informuodamas, kad pagrindinės tendencijos išlieka tos pačios.

Per vidaus ES sieną su Lenkijos Respublika per praėjusią savaitę vidutiniškai per parą pravažiavo apie 2 tūkst. transporto priemonių, kurių 80 proc. komerciniai vežėjai. Vidutiniškai patikrinama apie 350 asmenų per parą. Viso per praėjusią savaitę patikrinta kiek virš 3 tūkst. asmenų ir nustatyta beveik 1 tūkst. asmenų, neturėjusių QR kodų, pradėta teiseną 9 asmenų atžvilgiu. Viso nuo š. m. vasario 17 d. prie šios sienos patikrinta beveik 18 tūkst. asmenų.

Kalbant apie patikrinimus oro / jūrų uostuose, R. Liubajevas pažymėjo, kad VSAT pareigūnai atlieka patikrinimus tų piliečių, kurie atvyksta ne iš ES šalių. Praėjusią savaitę per Klaipėdos valstybinį jūrų uostą atvyko kiek virš 1 tūkst. asmenų, vidutiniškai apie 150 asmenų per parą. Per oro uostus atvyko virš 6 tūkst. asmenų, beveik 700 asmenų per parą. Pažymėta, kad atvykstančiųjų be išankstinės registracijos arba be testo yra labai nedaug.

Taip pat informuota, kad per praėjusią savaitę per išorinę ES sieną (visomis kryptimis ir per visus kontrolės punktus) atvyko daugiau kaip 27 tūkst. asmenų (apie 3 tūkst. per parą). Pradėtos teisenos 56 asmenų atžvilgiu.

Apibendrinant R. Liubajevas informavo, kad VSAT pareigūnai prie vidinių ES sienų užsieniečių atžvilgiu pradėjo taikyti griežtesnę kontrolę ir dažniau pradėtos taikyti administracinio nusižengimo poveikio priemonės. Taip pat informuota, kad nuo praėjusios paros vidurnakčio Lenkijos Respublikos sienos apsaugos tarnybos pareigūnai pradėjo taikyti papildomas kontrolės priemones prie Lietuvos Respublikos sienos. Vykstantiems į Lenkijos Respubliką privaloma pateikti testo rezultatus. Priemonės, taikomos prie Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos sienos, bus tęsiamos ir toliau, tačiau sumažės jų intensyvumas.

4. SVARSTYTA: COVID–19 ir vakcinacijos komunikacijos strategijos pristatymas.

Aistė Šukšta, sveikatos apsaugos ministro patarėja, pristatė vakcinacijos kampaniją, kuri pradėta dar š. m. sausio mėn., kuomet 2020 m. gruodžio 27 d. Lietuvoje buvo pradėta vakcinacija. Informuota, kad svarbią reikšmę komunikacijos kampanijos turiniui turėjo atliktas visuomenės nuomonės tyrimas dėl vakcinavimo (toliau – tyrimas). Tyrimas parodė, kad ES patvirtinta vakcina sutiktų skiepytis 64 proc. šalies gyventojų, norą skiepytis labiausiai lemia baimė susirgti COVID–19, baimė užkrėsti aplinkinius ir tikėjimas, kad vakcina yra vienintelis ir efektyviausias apsisaugojimo būdas. A. Šukšta VESK posėdžio dalyvius supažindino su tyrimo metu išaiškėjusiomis visuomenėje vyraujančiomis pagrindinėmis nuostatomis dėl COVID–19 vakcinų; pageidavimais, kuria vakcina norima skiepytis (Pfizer BioNTech – 59 proc., Moderna – 28 proc., Astra Zeneca – 13 proc.). Taip pat informuota, kas ir kokie asmenys turi

didžiausią įtaką asmeninėms nuostatomis dėl skiepų nuo minėto susirgimo (viešumoje pasisakantys šios srities mokslininkai, ekspertai – 62 proc., gydytojų – praktikų komentarai – 47 proc., asmeninės žinios, gilinimasis į šį klausimą – 33 proc.).

Apibendrinat pažymėta, kad, atsižvelgiant į tyrimo rezultatus, ekspertų bei psichologų rekomendacijas, parengta vakcinavimo komunikacijos strategija, kuri, atsižvelgiant į visuomenės lūkesčius, yra nuolat papildoma. Pagrindinės žinutės minėtos strategijos yra trys: patikima, faktais ir mokslu grįsta informacija apie vakciną ir jos naudą; vakcinacijos procesas Lietuvoje, kur kiekviena pilietis gali rasti sau reikiamą informaciją; vakcinacijos nauda asmeniui ir visuomenei.

Akcentuota, kad SAM naudojami visais informacijos sklaidos kanalais. Į komunikacijos procesą stengiamasi maksimaliai įtraukti savivaldybes, kurios yra vakcinavimo proceso valdytojos. Kaip geras ir sektinas pavyzdys paminėtos Vilniaus m. ir Trakų r. savivaldybės.

Kalbant apie SAM naudojamą priemones, taip pat paminėta, kad dar š. m. sausio viduryje Korona STOP tinklapyje buvo sukurta rubrika, skirta vakcinacijai nuo COVID-19; atverta daugiau visuomenei prieinamų duomenų ir informacijos; organizuojamos nuotolinės konsultacijos ir mokymai tikslinėms grupėms; reguliarios rubrikos, konsultacijos su imunologu; soc. tinklų naudojimas; informacinė vizualizacija, lankstinukai ir kt. priemonės. Pažymėta, jog siekiama skleisti visuomenei informaciją dar ir lenkų bei rusų kalbomis. Pranešėja informavo, kad taipogi vykdoma kova ir su dezinformacija, itin didelis dėmesys skiriamas vakcinacijos duomenų skaidrumui bei proceso aiškinimui ir viešinimui.

Po pranešimo VESK nariai išsakė siūlymus dėl komunikacijos proceso gerinimo.

A. Anušauskas pasisakė, kad vakcinacijos komunikacijos procesas turėtų glaudžiai sietis su VESK priimamais sprendimais.

5. SVARSTYTA: Valstybės lygio ekstremaliosios situacijos dėl Vilniaus piliavietės (Gedimino kalno) apžvalga.

Simonas Kairys, kultūros ministras, trumpai informavo, kad esant dabartinėms aplinkybėms, yra aktualu ir reikalinga palikti dar esamą valstybės lygio ekstremaliąją situaciją dėl Vilniaus piliavietės.

Vaidas Petrokas, Lietuvos nacionalinio muziejaus Investicinių projektų ir turto valdymo skyriaus vedėjas, pristatė esamą situaciją Gedimino kalne, galimus scenarijus, prognozes ir tolesnių veiksmų apžvalgą.

Informuota, kad kalno opiausia vieta – pietrytinis kalno šlaitas, kuris turi tendenciją, gavus didesnę kiekį drėgmės, slinkti žemyn. Galimi situacijos eigos scenarijai (optimistinis, neutralus ir pesimistinis) priklauso nuo klimatinių sąlygų. Konstatuota, kad šiuo metu yra neutralus scenarijus (kalnas sąlyginai stabilus, deformacijos formuojasi lokaliose vietose, matomos tik jų užuomazgos, vykdomi prevenciniai darbai), tačiau jei sulauktume ilgalaikio lietaus, situacija gali staiga pablogėti arba net radikaliai pasikeisti. Pritaikytos priemonės (išskyrus šiaurės vakarų šlaitą ir aikštelę) yra laikinos, skirtos būklės stabilizavimui o atlikti ilgalaikiai darbai pašalins visas rizikas. Pietrytinio kalno dalies ilgalaikio sutvarkymo darbai prasidės rudenį (pagal pesimistinį scenarijų, todėl siūloma tęsti ekstremaliąją situaciją

V. Petrokas taip pat supažindino ir su vykdoma prevencija bei pasirengimu reaguoti: grunto ir statinių judesių stebėjimas 24/7 režimu; monitoringo duomenų nuolatinis sugretinimas, vykdamas papildomą fizinę kalno šlaitų apžiūrą; stebėsenos intensyvėjimas reaguojant į klimatinės sąlygas.

Taip pat informuota, kad ekstremali situacija leidžia naudoti Valstybės rezervo lėšas, trumpai supažindinta su jų poreikiu. Pažymėta, kad atliekami darbai būtent finansuojami iš Valstybės rezervo, o tik paskui yra ieškoma būdų, kaip tas lėšas kompensuoti (per ES struktūrinių fondų lėšas ir valstybės biudžetą).

A. Bilotaitė, VESK pirmininkė, pažymėjo, kad ekstremaliosios situacijos dėl Vilniaus piliavietės (Gedimino kalno) operacijų vadovu yra paskirtas kultūros ministras, kad teisės aktai nenumato ekstremaliosios situacijos pratęsimo procedūros – ekstremali situacija tęsiasi, kol ji yra likviduojama ir nustatyta tvarka yra priimamas sprendimas ją atšaukti, šiame kontekste ekstremaliosios situacijos tęstinumas ir sprendimų dėl jos atšaukimo iniciavimas priskirtini Kultūros ministerijos, kaip institucijos, kurios valdymo srityje yra susidariusi ekstremalioji situacija, kompetencijai.

6. SVARSTYTA: Dėl cheminės medžiagos importavimo.

Simonas Gentvilas, aplinkos ministras, VESK posėdžio dalyvius informavo, kad į Aplinkos ministeriją kreipėsi Lietuvoje registruota įmonė UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ (toliau – įmonė) prašant ekstremaliosios situacijos metu leisti į Lietuvos Respubliką importuoti didesnį kiekį, nei yra leidžiama pagal Reglamentą Nr. 1907/2006 (REACH reglamentą) ir jame nustatytas procedūras, cheminės medžiagos, kuri naudojama kritinių reagentų COVID-19 diagnostinių tyrimų gamyboje. Šie reagentai būtų gaminami Lietuvoje ir eksportuojami į visą pasaulį. Atsižvelgiant į situaciją, S. Gentvilas pasiūlė VESK priimti sprendimą dėl leidimo importuoti šią medžiagą.

A. Bilotaitė, VESK pirmininkė, pažymėjo, kad klausimas susijęs ir su ekonominiais aspektais, taip pat patikslino VESK kompetencijas dėl šio klausimo sprendimo priėmimo ir pasiūlė klausimo svarstymą perduoti Lietuvos Respublikos Vyriausybei (pvz. svarstymui Vyriausybės pasitarime), kur įvertinus visus aspektus, būtų priimtas tinkamas sprendimas.

Papildomai buvo akcentuota, kad atsižvelgiant į Civilinės saugos įstatymo nuostatas, VESK suteikti įgaliojimai dėl ekstremaliosios situacijos Lietuvoje valdymo, atitinkamai VESK priimami sprendimai bei rekomendacijos turėtų būti siejami su Lietuvoje susidariusios ekstremaliosios situacijos valdymu. Šiuo atveju, įmonės keliamas klausimas yra susijęs su gamybos procesu, o pagamintas produktas greičiausiai bus tiekiamas už mūsų šalies ribų. Todėl šio klausimo sprendimas neatitiktų VESK kompetencijos.

Vidaus reikalų ministrė,
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
ekstremalių situacijų komisijos pirmininkė

Agnė Bilotaitė

Posėdžio sekretorė

Loreta Naraškevičienė